

**PROCEDURY ZAPEWNIANIA
BEZPIECZEŃSTWA W ZWIĄZKU
Z WYSTĄPIENIEM EPIDEMII
COVID-19
W ZESPOLE SZKOLNO-
PRZEDSZKOLNYM NR 2
W PIEKARACH ŚLĄSKICH**

Opracowano na podstawie:

- 1) Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 sierpnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,
- 2) wytyczne przeciwepidemiczne GIS, MZ, MEN

W celu zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i ochrony przed rozprzestrzenianiem się COVID-19 w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 w Piekarach Śląskich.

1. Organizacja pracy szkoły w roku szkolnym 2020/2021 w okresie zagrożenia Covid-19 z zachowaniem reżimu sanitarnego

1. Za zapewnienie bezpieczeństwa i higienicznych warunków pobytu w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 2 zwanym dalej szkołą, odpowiada Dyrektor Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 2, zwany dalej Dyrektorem.
2. Od 1 września 2020 r. w szkole funkcjonuje tradycyjne kształcenie. Obowiązują aktualne wytyczne Głównego Inspektora Sanitarnego (GIS), ministra właściwego do spraw zdrowia (MZ) oraz ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania (MEN) udostępnione na stronie urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.
3. W przypadku wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego dyrektor szkoły, po uzyskaniu pozytywnej opinii Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego i za zgodą organu prowadzącego, będzie mógł częściowo lub w całości zawiesić stacjonarną pracę szkoły. Wówczas dopuszczalne będą dwa warianty kształcenia: B i C.

Możliwe warianty funkcjonowania szkół			
Wariant decyzyjny	A	B	C
Wariant kształcenia	TRADYCYJNY	MIESZANY (hybrydowy)	ZDALNY
Wytyczne	Ogólne wytyczne GIS, MZ i MEN dla publicznych i niepublicznych szkół i placówek od 1 września 2020 r.	Na podstawie opinii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej	Na podstawie opinii Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej

 MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

 www.gov.pl/edukacja

 [/ministerstwo.edukacji/](https://www.facebook.com/ministerstwo.edukacji/)

 [@men_gov_pl](https://twitter.com/men_gov_pl)

4. Szczegółowa organizacja kształcenia w wariantcie „B” lub w wariantcie „C” zostanie przekazana do wiadomości uczniów, rodziców i nauczycieli po wprowadzeniu częściowego czasowego lub czasowego pełnego ograniczenia funkcjonowania szkoły.

5. Szkoła pracuje w godzinach od 07.00 do 16.30 przy czym:
 - a) biblioteka szkolna pracuje zgodnie z ustalonym i ogłoszonym harmonogramem; nie jest dostępna dla osób spoza szkoły;
 - b) gabinet profilaktyki zdrowotnej działa zgodnie z ustalonym i ogłoszonym harmonogramem;
 - c) posiłki wydawane są w godzinach od 11.30 do 13.30.
6. Na terenie szkoły mogą przebywać tylko osoby bez objawów chorobowych sugerujących infekcję górnych dróg oddechowych (kaszel, gorączka).
7. W przypadku, gdy w czasie pobytu lub zajęć organizowanych przez szkołę zaistnieje taka konieczność z powodu zaobserwowania u ucznia niepokojących objawów chorobowych dokonuje się pomiaru temperatury ciała ucznia za pomocą termometru bezdotykowego za zgodą rodziców/opiekunów ucznia. Pomiaru dokonuje higienistka szkolna lub wyznaczony pracownik.
8. Do szkoły nie mogą uczęszczać uczniowie ani przychodzić pracownicy, gdy domownicy przebywają na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych lub w izolacji.
9. Do szkoły uczniowie wchodzi: klasy I-III - dolnym wejściem, a klasy IV-VIII - górnym wejściem.
10. Zaraz po wejściu do budynku wszyscy uczniowie, nauczyciele, pracownicy obowiązkowo dezynfekują ręce środkiem odkażającym. Przy wejściu do szkoły zaleca się zakładanie maseczki zakrywającej nos i usta.
11. Podczas lekcji uczniowie nie zakładają maseczek, chyba, że poszczególni uczniowie lub nauczyciele sami tak postanowią.
12. Podczas przerw lekcyjnych, na korytarzach i w szatni zaleca się noszenie maseczek lub innych środków ochrony zakrywających nos i usta (np. przyłbice.)
13. Uczniowie przebywając na terenie szkoły muszą unikać gromadzenia się i ścisłu oraz starać się zachować dystans od innych osób – w szczególności w częściach wspólnych, toaletach, korytarzach, bibliotece, na jadalni, w której odbywa się spożywanie posiłku.
14. W szkole obowiązują ogólne zasady higieny: częste mycie rąk, ochrona podczas kichania i kaszlu oraz unikanie dotykania oczu, nosa i ust.
15. Uczniowie uczą się według ustalonego planu lekcji, w wyznaczonych salach, przechodząc tylko na zajęcia z wychowania fizycznego i informatyki.

16. Uczeń posiada własne przybory i podręczniki, które w czasie zajęć mogą znajdować się na stoliku szkolnym ucznia. Uczniowie nie wymieniają się przyborami szkolnymi między sobą. Wprowadza się zakaz przynoszenia z domu zabawek i innych zbędnych przedmiotów.
17. Należy wietrzyć sale, części wspólne co najmniej raz na godzinę, w czasie przerwy, a w razie potrzeby także podczas zajęć.
18. Podczas pobytu w szkole uczeń ma możliwość skorzystania ze stołówki szkolnej, w którym obowiązywać będą oddzielne przepisy sanitarne.
19. Zaleca się korzystanie przez uczniów z boiska szkolnego oraz pobyt na świeżym powietrzu na terenie szkoły, przy zachowaniu możliwie maksymalnej odległości między klasami/grupami.
20. Podczas realizacji zajęć, w tym zajęć wychowania fizycznego, w których nie można zachować dystansu, należy ograniczyć ćwiczenia i gry kontaktowe.
21. Zapewnia się sposoby szybkiej komunikacji z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia.

W tym celu:

- a) rodzice są zobowiązani do przekazania szkole aktualnego numeru telefonu,
- b) rodzice są zobowiązani do niezwłocznego odbierania telefonu ze szkoły,
- c) w przypadku wystąpienia u dziecka podczas pobytu w szkole oznak choroby rodzic jest natychmiast informowany o zaistniałej sytuacji telefonicznie i jest zobowiązany do natychmiastowego odbioru dziecka z placówki,
- d) ze szkołą rodzic może kontaktować się:
 - telefonicznie: (32) 287-99-06,
 - poprzez dziennik elektroniczny Librus,
 - z wychowawcami klas w uzgodniony wcześniej sposób.
22. Uczniowie przychodzą i wychodzą ze szkoły z zachowaniem wszystkich zasad bezpieczeństwa.
23. Wszystkie osoby postronne wchodzące do szkoły przy wejściu zobowiązane są do dezynfekcji rąk lub noszenia rękawiczek ochronnych, a także zakrywania nosa i ust.
24. Na tablicy ogłoszeń przy szatni znajdują się numery telefonów do stacji sanitarno-epidemiologicznej oraz służb medycznych, z którymi należy się skontaktować w przypadku stwierdzenia objawów chorobowych wskazujących na COVID-19 u osoby znajdującej się na terenie szkoły.

Każdy pracownik placówki zobowiązany jest:

1. Stosować zasady profilaktyki zdrowotnej w formie:
 - a) Regularnego mycia rąk przez 30 sekund mydłem i wodą lub środkiem dezynfekującym zgodnie z instrukcją zamieszczoną w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych.
 - b) Kasłania, kichania w jednorazową chusteczkę lub wewnętrzną stronę łokcia.
 - c) Unikania skupisk ludzi.
 - d) Unikania dotykania oczu, nosa i ust.
 - e) Unikania kontaktu z osobami, które źle się czują.
2. Dezynfekować zgodnie z instrukcją wywieszoną w pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych niezwłocznie po wejściu do budynku placówki.
3. Zostawiać okrycie wierzchnie w miejscu do tego przeznaczonym.
4. Informować dyrektora lub osobę go zastępującą o wszelkich objawach chorobowych, wskazujących na chorobę dróg oddechowych u ucznia (w szczególności kaszel, gorączka).
5. Unikać organizowania większych skupisk uczniów z różnych klas w jednym pomieszczeniu.
6. Poinformować dyrektora szkoły o istotnych problemach zdrowotnych, które zaliczają go do grupy tzw. podwyższonego ryzyka i tym samym mają wpływ na potencjalnie cięższe przebiegnięcie zakażenia koronawirusem, celem umożliwienia dyrektorowi wprowadzenia odpowiedniej organizacji pracy szkoły.
7. Wyrzucać zużyte jednorazowe środki ochrony osobistej (maseczki, jednorazowe rękawiczki) do zamkniętych, wyłożonych workiem foliowych koszy znajdujących się w łazienkach na odpady zmieszane.
8. Postępować zgodnie z przepisami wprowadzonymi Procedurami bezpieczeństwa.

Nauczyciele odbywający zajęcia z uczniami:

1. Kontrolują warunki do prowadzenia zajęć - objawy chorobowe sugerujące infekcję dróg oddechowych u uczniów, dostępność środków czystości, zbędne przedmioty przynoszone przez uczniów i inne zgodnie z przepisami dot. bhp.
2. Sprawują opiekę nad uczniami w czasie przerw zgodnie z harmonogramem dyżurów, w tym w miarę możliwości zapewniają uczniom możliwość korzystania ze szkolnego boiska lub z pobytu na świeżym powietrzu.

3. Edukują uczniów z zasad profilaktyki zdrowotnej oraz zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie szkoły, tj. dbają o to, by uczniowie regularnie myli ręce w tym po skorzystaniu z toalety, przed jedzeniem, po powrocie ze świeżego powietrza, zgodnie z instrukcją wywieszoną przy dozownikach z płynem.
4. Wietrzą salę, po odbyciu zajęć, a jeśli jest to konieczne także w czasie zajęć.
5. Ograniczają aktywności sprzyjające bliskiemu kontaktowi pomiędzy uczniami – także w czasie zajęć wychowania fizycznego.
6. Dbają o to, by uczniowie w miarę możliwości nie wymieniali się przyborami szkolnymi, a swoje (podręczniki, przybory szkolne) trzymali na przypisanej ławce, w swoim tornistrze/plecaku/torbie, w osobistej szafce.
7. Odkładają używane w trakcie zajęć sprzęty, pomoce dydaktyczne, w wyznaczone miejsce w sali – do mycia, czyszczenia, dezynfekcji.
8. Przypominają uczniowi o zakazie przynoszenia przedmiotów zbędnych w czasie zajęć. W przypadku gdy stwierdzają, że uczeń przyniósł do szkoły przedmioty, które nie będą wykorzystywane w czasie zajęć zobowiązują ucznia do schowania przedmiotu do tornistra/plecaka/torby oraz nie wyciągania ich do czasu zakończenia zajęć w szkole przez ucznia.
9. Dbają o to, by uczniowie przestrzegali zasad bezpieczeństwa przy wyjściu poza teren szkoły i obowiązujących tam procedur w związku z wystąpieniem COVID-19.
10. Utrzymują kontakt z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów przede wszystkim za pomocą środków komunikacji na odległość, a w miarę potrzeb osobisty – z zachowaniem zasad bezpieczeństwa – m.in. co najmniej dystans 1,5 m.
11. **Wychowawca klasy** na początku roku szkolnego podczas zajęć z uczniami zobowiązany jest do przedstawienia i omówienia szczególnych zasad bezpieczeństwa funkcjonujących w szkole w związku z COVID-19 oraz wszystkich procedur obowiązujących od 1 września 2020 r. Fakt ten odnotowuje w dzienniku elektronicznym.

12. Nauczyciel bibliotekarz:

- a) Przed rozpoczęciem pracy zobowiązany jest do dezynfekcji rąk.
- b) Wietrzy pomieszczenie biblioteki w miarę potrzeb, nie rzadziej jednak niż co godzinę.
- c) Pilnuje, aby uczniowie nie gromadzili się w bibliotece uniemożliwiając swobodne przemieszczanie się z zachowaniem dystansu 1,5 m.
- d) Książki i inne materiały wydaje bezpośrednio osobie zamawiającej.

- e) Odkłada zdane przez uczniów i nauczycieli książki i inne materiały w wyznaczone do tego miejsce na okres 48 godzin, a po tym czasie odkładają je na półkę zgodnie z pierwotnym ich układem.
- f) Pilnuje, aby uczniowie (również pracownicy), nie wchodzili między regały z książkami i nie korzystali z książek oraz innych materiałów które odbywają 48 godzinną kwarantannę.

Osoby sprząające w placówce:

1. Pracują w rękawiczkach.
2. Myją i dezynfekują ręce po każdej czynności związanej ze sprzątaniem, myciem, itd.
3. Dezynfekują toalety – co najmniej 2 razy dziennie oraz po każdym dniu pracy szkoły.
4. Dbają na bieżąco o czystość urządzeń sanitarno-higienicznych.
5. Wietrzą korytarze szkolne – raz na godzinę lub w miarę potrzeb na bieżąco.
6. Po każdym dniu myją detergentem i/lub dezynfekują:
 - ciągi komunikacyjne – myją;
 - poręcze, włączniki światła, klamki, uchwyty, poręcze krzeseł, siedziska i oparcia krzeseł, blaty stołów, biurek z których korzystają dzieci i nauczyciele, drzwi wejściowe do placówki, szafki w szatni (powierzchnie płaskie), kurki przy kranach – myją i dezynfekują;
 - sprzęt wykorzystywany na sali sportowej oraz jej podłogę – myją i/lub dezynfekują;
 - sprzęt, pomoce dydaktyczne pozostawiane w salach dydaktycznych w wyznaczonych miejscach – myją i/lub dezynfekują.
7. Przeprowadzając dezynfekcję postępują zgodnie z instrukcją i zaleceniami wskazanymi na opakowaniu przez producenta środka dezynfekującego oraz zgodnie z Procedurą mycia pomocy dydaktycznych i sprzętu.
8. Wietrzą pomieszczenia, w których odbyła się dezynfekcja, tak aby nie narażać uczniów ani pracowników na wdychanie oparów.

Woźna:

1. Dbą o to, by uczniowie przychodzący do szkoły dezynfekowali ręce przy wejściu do placówki (jeśli uczeń jest uczulony na środek dezynfekujący, obowiązany jest on niezwłocznie umyć ręce zgodnie z instrukcją zamieszczoną przy dozowniku mydła).
2. Pilnuje, aby na teren placówki osoby spoza szkoły wchodziły tylko, jeśli mają one zakryte usta i nos oraz jednorazowe rękawiczki na rękach lub dokonały dezynfekcji rąk przy wejściu do placówki.

3. Wskazuje osobom z zewnątrz placówki obszar, w którym mogą przebywać, instruuje odnośnie konieczności zasłaniania nosa i ust na terenie i dezynfekcji rąk przy wejściu na teren placówki lub noszenia jednorazowych rękawic oraz zachowania dystansu od innych osób, co najmniej 1,5 metra.
4. Kontroluje fakt odnotowywania w Księdze wejść i wyjść wszystkich osób z zewnątrz przychodzących/wychodzących z placówki.

PROCEDURA PRZYPROWADZANIA I ODBIERANIA DZIECI ZE SZKOŁY

Do przyprowadzania i odbierania dzieci ze szkoły uprawniony jest wyłącznie rodzic/opiekun prawny dziecka lub osoba upoważniona na piśmie zgodnie z procedurą RODO.

I. Przyprowadzanie dziecka do szkoły

1. Do szkoły rodzic przyprowadza wyłącznie dziecko zdrowe (kl. I-III), bez objawów chorobowych takich jak katar, kaszel, wysypka, gorączka, duszności, ból mięśni, brzucha, głowy, biegunka. Uczniowie klas IV – VIII przychodzą do szkoły zdrowi.
2. Zgodnie z wytycznymi GIS nie można do szkoły wysłać dziecka, u którego w rodzinie jeden z domowników przebywa na kwarantannie.
3. Rodzic przyprowadzający dziecko do placówki zachowuje minimalny dystans społeczny 1,5 m.
4. Rodzic przyprowadzający lub odbierający dziecko ze szkoły może wchodzić na teren placówki jedynie do miejsca wyznaczonego z zachowaniem zasady - jeden rodzic z dzieckiem i w odstępnie 1,5 metra od kolejnego rodzica z dzieckiem.
5. Rodzic odprowadzający oraz dzieci i młodzież przychodzą w масечке ochronnej zasłaniającej nos oraz usta.
6. Rodzic przy wejściu do szkoły jest zobowiązany skorzystać z płynu dezynfekcyjnego.
7. Rodzice nie przebywają na terenie placówki dłużej niż istnieje potrzeba. Zgodnie z zaleceniami GIS przebywanie osób trzecich w pomieszczeniach placówki zostaje ograniczone do niezbędnego minimum.
8. Uczniowie samodzielnie rozbierają się w szatni. Dzieciom młodszym pomaga pracownik.
9. Rodzic/prawny opiekun przebywający w sytuacji wyjątkowej na terenie szkoły, ma obowiązek założyć масечkę na usta i nos oraz zdezynfekować ręce przed wejściem.
10. W sytuacji, gdy pracownik odbierający dziecko przyprowadzone do placówki przez

rodzic, zauważy, że ma ono objawy chorobowe sugerujące chorobę zakaźną, zgłasza dyrektorowi szkoły, który może podjąć decyzję o nie przyjęciu dziecka do szkoły na zajęcia.

II. Odbieranie dziecka ze szkoły. Powrót ucznia do domu ze szkoły.

1. Rodzic odbierający dziecko ze szkoły powinien być wyposażony w масечkę zasłaniającą nos i usta. Przed wejściem do wyznaczonego obszaru, powinien użyć płynu dezynfekującego.
2. Rodzic zgłasza odbiór dziecka woźnej szkoły i oczekuje na przyprowadzenie go przez

pracownika placówki do wyznaczonego miejsca, zachowując dystans społeczny i ograniczając do minimum kontakty z innymi rodzicami oczekującymi na odbiór dziecka.

3. Nauczyciel lub upoważniony pracownik szkoły przygotowuje dziecko do wyjścia i odprowadza je do rodzica/prawnego opiekuna.
4. Dzieci przebywające na placu zabaw lub na boisku szkolnym, przyprowadza do oczekujących rodziców nauczyciel lub upoważniony pracownik szkoły.
5. Wszelkie informacje na temat dziecka rodzic może uzyskać bezpośrednio od nauczyciela, przez kontakt mailowy lub telefoniczny z nauczycielem.
6. Uczeń klasy IV – VIII, po zakończonych zajęciach, udaje się do szatni i do wyjścia głównego w celu opuszczenia szkoły. W szatni zaleca się uczniom założenie масечki zasłaniającej nos i usta.

PROCEDURA KOMUNIKACJI Z RODZICAMI UCZNIÓW

1. Rodzice w czasie ograniczenia funkcjonowania szkoły, w związku zapobieganiem COVID-19, kontakt z rodzicami/opiekunami prawnymi odbywa się głównie za pomocą środków komunikacji na odległość – telefon, e-mail, dziennik elektroniczny. W przypadku funkcjonowania szkoły w wariantcie C (kształcenie zdalne) jest to jedyny sposób komunikacji z nauczycielami prowadzącymi zajęcia z uczniem.
2. Rodzic/opiekun prawny na spotkanie bezpośrednie, rozmowę umawia się z nauczycielem za pomocą środków komunikacji na odległość – telefon, e-mail, dziennik elektroniczny. W bezpośrednim kontakcie z nauczycielem rodzic ma obowiązek założyć osłonę ust i nosa oraz zachować dystans wynoszący min. 1,5 metra. Spotkanie odbywa się w miejscu zapewniającym utrzymanie dystansu między rozmówcami, ale również innymi osobami,

które mogą przebywać w tym samym pomieszczeniu co rozmówcy. Spotkanie, rozmowa nie może się odbywać podczas przerwy, kiedy nauczyciel pełni dyżur.

3. Przed wejściem na teren szkoły, rodzic/prawny opiekun dezynfekuje ręce płynem dezynfekcyjnym w dozowniku znajdującym się przy wejściu do szkoły, zgłasza woźnej spotkanie z nauczycielem podając swoje dane oraz nazwisko nauczyciela. Woźna dane wpisuje do Księgi wejść/wyjść szkoły.
4. Pracownik szkoły ma prawo sprawdzić dane osobowe rodzica/prawnego opiekuna, który zgłasza spotkanie z nauczycielem na terenie placówki.
5. Rodzice/opiekunowie prawni zobowiązani są do podania szkole numeru telefonu do kontaktu i aktualizowania go, w przypadku wystąpienia zmiany danych kontaktowych. Aktualne numery kontaktowe zbiera na początku roku szkolnego wychowawca klasy, a w razie zmiany w ciągu roku szkolnego należy nowy numer podać w sekretariacie szkoły – sekretarz szkoły przekazuje informację dotyczącą zmiany wychowawcy klasy.
6. Z higienistką szkolną rodzic/opiekun prawny może kontaktować się telefonicznie pod numerem telefonu (32) 287 99 06 w godzinach jej pracy, które zostaną umieszczone na stronie internetowej szkoły oraz bezpośrednio w sytuacjach szczególnych po spełnieniu wymagań określonych w ust. 2, 3, 4.
7. W przypadku pojawienia się objawów chorobowych sugerujących infekcję dróg oddechowych u ucznia w czasie zajęć odbywających się na terenie szkoły rodzic zostanie poinformowany telefonicznie na wskazany przez siebie numer telefonu o konieczności niezwłocznego odbioru dziecka ze szkoły.
8. Rodzice/opiekunowie prawni) otrzymują niniejsze Procedury do zapoznania się poprzez dziennik elektroniczny.
9. Telefon kontaktowy:
 - sekretariat szkoły: (32) 287 99 06;
 - Dyrektor Szkoły: 723-972-603
10. Adres e-mail: zsp2@piekary.pl

PROCEDURA KORZYSTANIA Z SZATNI

1. Z szatni korzystają tylko i wyłącznie uczniowie.
2. Uczniowie pozostawiają okrycie wierzchnie i obuwie po przyjsciu do szkoły i odbierają je po skończonych zajęciach.
3. Uczniowie w szatni przebywają tylko i wyłącznie w celu pozostawienia lub odbioru odzieży wierzchniej i obuwia. Po dokonaniu tych czynności niezwłocznie opuszczają szatnię.
4. Przebywając w szatni uczniowie obowiązani są do unikania ścisku. Zaleca się zakrywanie nosa i ust.
5. Uczeń nie wchodzi do szatni, jeśli nie ma możliwości swobodnego przemieszczenia się w tym pomieszczeniu.
6. Uczniowie oczekujący na wejście do szatni zachowują między sobą dystans i nie torują wejścia do szatni, umożliwiając uczniom korzystającym z szatni swobodne bezkontaktowe opuszczenie jej.
7. Uczniowie unikają dotykania rzeczy innych uczniów pozostawionych w szatni.
8. Jeśli uczeń zauważy przedmioty leżące w nieładzie na ziemi w szatni, zobowiązany jest do poinformowania o tym fakcie woźną.
9. W trakcie zajęć dydaktycznych schodzenie do szatni jest zabronione za wyjątkiem sytuacji szczególnych, np. zwolnienie ucznia z części zajęć. Wówczas uczeń korzysta z szatni tylko w celu odbioru swojego nakrycia wierzchniego.
10. W przypadku organizacji zajęć przez nauczyciela na świeżym powietrzu, uczniowie także korzystają z szatni, przestrzegając zasad określonych w ust. 2, 3, 4, 5, 6, 7.

PROCEDURA POBYTU I ZABAWY W SALI DYDAKTYCZNEJ I W ŚWIETLICY SZKOLNEJ

1. Nauczyciel/wychowawca świetlicy ma obowiązek wejść do sali pierwszy i sprawdzić czy warunki do prowadzenia opieki nad uczniami nie zagrażają bezpieczeństwu.
2. Jeśli sala zajęć nie odpowiada warunkom bezpieczeństwa, nauczyciel/wychowawca świetlicy ma obowiązek zgłosić fakt do dyrektora szkoły celem usunięcia usterek. Do czasu usunięcia usterek nauczyciel ma prawo odmówić prowadzenia zajęć w danym

miejscu. Jeżeli zagrożenie bezpieczeństwa pojawi się w trakcie trwania zajęć, należy niezwłocznie wyprowadzić dzieci z sali i powiadomić dyrektora.

3. Przed rozpoczęciem zajęć nauczyciel/wychowawca świetlicy lub specjalista prowadzący zajęcia wietrzy salę, w której będą przebywali uczniowie. Salę należy wietrzyć w ciągu dnia w godzinnych odstępach czasowych.
4. Jedna grupa uczniów powinna przebywać w wyznaczonej stałej sali lekcyjnej.
5. Grupa świetlicowa może liczyć nie więcej niż 25 uczniów.
6. Należy zwracać uwagę uczniów na regularne mycie rąk wodą z mydłem, szczególnie po wejściu do sali, przed jedzeniem, po skończonej toalecie i po powrocie ze świeżego powietrza.
7. Wykorzystywane podczas zajęć organizowanych w szkole przez ucznia przybory szkolne, pomoce dydaktyczne, materiały piśmiennicze, nie mogą być przekazane do korzystania przez innego ucznia przed zdezynfekowaniem ich środkami dezynfekcyjnymi. Sprzęty i przybory sportowe wykorzystywane podczas zajęć ruchowych należy dokładnie czyścić i dezynfekować po zakończonych zajęciach. Czynności dezynfekcyjnych dokonuje pracownik obsługi szkoły.
8. Nauczyciel nie może pozostawić uczniów bez opieki. W sytuacjach wyjątkowych nauczyciel ma obowiązek zapewnić opiekę dzieciom na czas jego nieobecności przez innego nauczyciela lub pomoc nauczyciela/woźną.
9. Nauczyciel podczas prowadzonych zajęć czuwa nad bezpieczeństwem dzieci, prowadzi kontrolowane poczucie swobody uczniów, zachowując reżim sanitarny.
10. Nauczyciel obserwuje dzieci podczas zabaw, ingeruje w konflikty między dziećmi, jeśli nie są w stanie same ich rozwiązać.
11. Uwaga nauczyciela jest skupiona wyłącznie na powierzonych jego opiece dzieciach.
12. Nauczyciele zobowiązani są do zawierania z dziećmi umów/reguł warunkujących ich bezpieczeństwo na terenie szkoły: w budynku, na placu zabaw, na boisku szkolnym oraz do egzekwowania przestrzegania tychże umów przez uczniów.
13. Podczas wychodzenia grupy wychowanków z sali nauczyciel zobowiązany jest do egzekwowania od dzieci spokojnego wychodzenia z sali i z budynku szkoły, z zachowaniem obowiązujących zasad dystansu społecznego.
14. Opiekunowie przebywający w jednej sali powinni zachować dystans społeczny między sobą w każdej przestrzeni podmiotu, wynoszący min. 1,5 m.

15. Uczniowie klas młodszych bawią się i pracują w wyznaczonych strefach oraz przy stolikach w stałych miejscach.
16. Zabawki/pomoce używane przez ucznia w świetlicy szkolnej są odkładane do pudełka i dezynfekowane po dniu pobytu dziecka w szkole.
17. Uczniowie klas IV – VIII korzystający z własnych pomocy i przyborów szkolnych nie wymieniają się nimi między sobą. W czasie zajęć odkładają je na swoją ławkę szkolną lub do plecaka.
18. Po zakończonych lekcjach uczeń pomoce i przybory szkolne zabiera do domu. Rodzice dziecka są zobowiązani do wyczyszczenia i zdezynfekowania używanych w szkole pomocy. Uczeń do szkoły przynosi czyste i zdezynfekowane przybory i pomoce szkolne potrzebne mu do zajęć.
19. Nauczyciele oraz pracownicy nie mogą wykonywać żadnych zabiegów medycznych ani podawać lekarstw.
20. W przypadku zaobserwowania u dziecka objawów chorobowych COVID-19 (np. wysoka gorączka, kaszel, duszności itp.) należy poinformować dyrektora szkoły, odizolować dziecko w odrębnym pomieszczeniu lub wyznaczonym miejscu z zapewnieniem minimum 1,5 metra odległości od innych osób i niezwłocznie powiadomić rodziców/opiekunów w celu pilnego odebrania dziecka ze szkoły.
21. Szkoła zapewnia w czasie funkcjonowania w okresie epidemii COVID opiekę higienistki szkolnej zgodnie z harmonogramem.
22. Pracownicy obsługi szkoły mają obowiązek przechowywać narzędzia pracy i środki czystości do dezynfekcji w miejscach do tego przeznaczonych, odpowiednio zabezpieczonych przed dostępem dzieci.

PROCEDURA WYJŚCIA GRUPY UCZNIÓW NA PLAC ZABAW I BOISKA SZKOLNE

1. Szkoła w okresie COVID – 19 nie organizuje wyjść poza ogrodzony teren szkoły.
2. Dzieci uczestniczący w zajęciach prowadzonych przez nauczycieli, będą korzystają z placu zabaw i boisk szkolnych, przy zachowaniu zmianowości grup i dystansu społecznego.
3. Każdorazowo przed wyjściem na plac zabaw lub boisko sportowe, nauczyciel przypomina dzieciom zasady dotyczące bezpiecznego przebywania na świeżym powietrzu oraz zwraca

uwagę na obowiązujące w szkole Regulaminy korzystania z boiska i placu zabaw.

4. Nauczyciel na placu zabaw i boisku sportowym ogranicza aktywności uczniów sprzyjające bliskiemu kontaktowi między nimi. Gry i zabawy ruchowe proponowane przez nauczyciela muszą uwzględniać dystans społeczny 1,5 metra.
5. W szatni szkolnej jednocześnie może przebywać jedna grupa uczniów, a dzieci przebierają się w odpowiedniej odległości od siebie z zachowaniem dystansu społecznego 1,5 metra.
6. Uczniowie w szatni niezwłocznie przygotowują się do wyjścia na dwór, nakładając ubranie wierzchnie (kurtkę, buty itp.) i czekają w wyznaczonym przez nauczyciela miejscu.
7. Przed wyjściem grupy z budynku szkoły nauczyciel ma obowiązek przeliczenia dzieci. Powrót do budynku szkoły z placu zabaw lub boiska sportowego odbywa się po sprawdzeniu przez nauczyciela liczby dzieci, ustawieniu uczniów z zachowaniem dystansu społecznego.
8. Sprzęty i pomoce sportowe są dezynfekowane po zakończonych zajęciach grupy uczniów. Czyszczenia i dezynfekcji dokonuje pracownik obsługi szkoły.
9. Po powrocie ze świeżego powietrza uczniowie i nauczyciele dezynfekują lub myją ręce zgodnie z instrukcją.

PROCEDURA ORGANIZACJI ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH

1. W szkole organizowane są zajęcia pozalekcyjne zgodnie z harmonogramem tych zajęć w salach przypisanych do tych zajęć.
2. Osoby spoza szkoły, które prowadzą zajęcia pozalekcyjne z uczniami, zobowiązani są do przestrzegania niniejszych Procedur.
3. Prowadzący zajęcia pozalekcyjne pilnuje, aby uczniowie nie gromadzili się.
4. Prowadzący zajęcia pozalekcyjne unika aktywności, które wymuszają gromadzenie się uczniów.
5. Prowadzący zajęcia nie może pozostawiać uczniów bez opieki. W sytuacjach wyjątkowych prowadzący ma obowiązek zapewnić opiekę dzieciom na czas jego nieobecności przez innego nauczyciela lub pracownika.
6. Prowadzący zajęcia podczas zajęć czuwa nad bezpieczeństwem uczniów.
7. Prowadzący zajęcia odkłada używany w trakcie zajęć sprzęt, pomoce dydaktyczne w miejsce do tego wyznaczone.

8. Jeśli zajęcia odbywały się na świeżym powietrzu, uczniowie oraz prowadzący dezynfekują ręce przy wejściu do budynku.
9. Prowadzący zajęcia pozalekcyjne wietrzą salę, w której prowadziły zajęcia przed i po odbyciu zajęć.

PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE STWIERDZENIA ZAGROŻENIA ZARAŻENIA WIRUSEM COVID-19 U UCZNIA LUB PRACOWNIKA

1. W szkole wyznaczone zostało pomieszczenie do izolacji osoby, u której stwierdzono objawy chorobowe sugerujące infekcję dróg oddechowych. Pomieszczenie to zostało zaopatrzone w maseczki, rękawiczki i przyłbicę, fartuch ochronny oraz płyn do dezynfekcji rąk.
2. Każdemu uczniowi, który kaszle i/lub ma duszności, należy zmierzyć temperaturę po jego odizolowaniu – termometr znajduje się w: gabinecie profilaktyki zdrowotnej oraz sekretariacie szkoły. Pomiaru dokonuje pracownik, który przebywa z uczniem w izolacji.
3. W przypadku stwierdzenia objawów chorobowych u ucznia, który wskazuje na chorobę sugerującą infekcję dróg oddechowych (w przypadku COVID-19 takich jak kaszel, wysoka gorączka – temperatura ciała mierzona termometrem bezdotykowym, duszności), uczeń jest niezwłocznie izolowany od grupy – służy do tego specjalnie przygotowane pomieszczenie.
4. Dyrektor, Wicedyrektor lub wyznaczona przez dyrektora osoba kontaktuje się niezwłocznie – telefonicznie z rodzicem/rodzicami/opiekunem/opiekunami ucznia i wzywa do niezwłocznego odbioru ucznia z placówki informując o powodach.
5. W przypadku ignorowania prośby o odbiór ucznia podejrzanego o zarażenie, Dyrektor ma prawo powiadomić o tym fakcie Policję, Sąd Rodzinny oraz Powiatową Stację Epidemiologiczną.
6. Wskazany przez dyrektora pracownik (sekretarz, wychowawca) kontaktuje się telefonicznie z rodzicami pozostałych uczniów z grupy i informuje o zaistniałej sytuacji.
7. Nauczyciel opiekujący się grupą, jeśli to możliwe, przeprowadza uczniów do innej, pustej sali, a sala, w której przebywał uczeń z objawami chorobowymi jest myta i dezynfekowana (mycie podłogi, mycie i dezynfekcja – biurka, krzeseł), a pracownik dokonujący dezynfekcji zakłada rękawiczki ochronne oraz osłonę ust i nosa, które po zakończonej

pracy wyrzuca do kosza przeznaczonego na tego typu odpady zmieszane i myje ręce zgodnie z instrukcją zamieszczoną w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych.

8. Uczeń w izolacji przebywa pod opieką pracownika szkoły, który zachowuje wszelkie środki bezpieczeństwa – przed wejściem i po wyjściu z pomieszczenia dezynfekuje ręce, przed wejściem do pomieszczenia zakłada масечkę ochronną i rękawiczki.
9. Rodzice izolowanego ucznia odbierają ucznia ze szkoły z zachowaniem środków bezpieczeństwa (zachowują dystans co najmniej 1,5 metra od osoby przekazującej dziecko, mają osłonę nosa i ust, dezynfekują ręce lub noszą rękawiczki ochronne). Ucznia do rodziców przyprowadza wyznaczony pracownik szkoły.
10. Do szkoły nie są przyjmowani uczniowie, którzy wykazują objawy w momencie przyjścia, jak również te, które podlegają jednemu z kryteriów epidemiologicznych.
11. Rodzic ma obowiązek poinformować niezwłocznie Dyrektora placówki o potwierdzonym zakażeniu wirusem COVID –19.
12. W przypadku wystąpienia u pracownika szkoły niepokojących objawów sugerujących zakażenie COVID-19, pracownik niezwłocznie przerywa swoją pracę i informuje dyrektora lub osobę wyznaczoną o podejrzeniu – zachowując stosowny dystans i środki ostrożności, aby nie dochodziło do przenoszenia zakażenia. Pracownik kontaktuje się z lekarzem opieki zdrowotnej celem uzyskania teleporady, a w razie pogarszania się stanu zdrowia zadzwonić pod nr 999 lub 112 i poinformować, że mogą być zakażeni COVID-19.
13. Dyrektor lub osoba wyznaczona zawiadamia powiatową stację sanitarno-epidemiologiczną (numer znajduje się na tablicy ogłoszeń przy szatni) i wprowadza do stosowania na terenie placówki instrukcji i poleceń przez nią wydawanych.
14. Obszar, w którym przebywał i poruszał się pracownik z podejrzeniem zakażenia COVID-19 jest niezwłocznie skrupulatnie myty, a powierzchnie dotykowe, takie jak klamki, włączniki światła, poręcze, są dezynfekowane przez osobę do tego wyznaczoną. Osoby przeprowadzające mycie/dezynfekcję korzystają ze środków ochrony osobistej (osłona nosa, ust, rękawice ochronne), a po zakończonej pracy zużyte środki wyrzucają do kosza przeznaczonego na tego typu odpady zmieszane i myją ręce zgodnie z instrukcją zamieszczoną w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych.
15. Pomieszczenie, które przeznaczone było do izolacji osoby z objawami chorobowymi po opuszczeniu go przez osobę z objawami, jest myte i dezynfekowane są powierzchnie dotykowe.

16. Dyrektor, Wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona sporządza listę osób, z którymi osoba podejrzana o zakażenie miała kontakt, aby w razie potrzeby przekazać ją powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej.
17. Dyrektor informuje organ prowadzący o wszelkich stwierdzonych objawach chorobowych uczniów czy pracowników wskazujących na możliwość zakażenia COVID-19.
18. Dyrektor wraz z organem prowadzącym na podstawie wytycznych, instrukcji powiatowej stacji sanitarno-epidemiologicznej podejmują decyzję o dalszych działaniach przypadku stwierdzenia na terenie placówki zakażenia zgodnie z obowiązującymi przepisami w tym zakresie.
19. W przypadku uzyskania informacji od rodziców lub pracowników o potwierdzonym zarażeniu wirusem COVID-19 u osoby, która przebywała w ostatnim tygodniu w placówce, dyrektor niezwłocznie informuje organ prowadzący i kontaktuje się z powiatową stacją sanitarno-epidemiologiczną celem uzyskania wskazówek, instrukcji do dalszego postępowania.
20. Dyrektor lub upoważniona przez niego osoba prowadzi Rejestr występujących w szkole zdarzeń chorobowych wskazujących na infekcje dróg oddechowych uczniów i pracowników. Rejestr prowadzony jest tylko w wersji papierowej, na podstawie zgłoszonych przez pracowników przypadków chorobowych. Po 30 dniach od identyfikacji objawów chorobowych dane osobowe osoba prowadząca rejestr wykreśla z tabeli rejestru.

PROCEDURA I HARMONOGRAM WYDAWANIA POSIŁKÓW

1. Nauczyciel/wychowawca świetlicy, przed posiłkiem myje z dziećmi ręce w łazience przy użyciu mydła antybakteryjnego zgodnie z instrukcją mycia rąk.
2. Przed rozpoczęciem wydawania i spożywania posiłku w stołówce szkolnej, pracownik obsługi dezynfekuje stoły i krzesła i miejsce wydawania posiłku.
3. Dzieci siadają w wyznaczonych miejscach przy stolikach.
4. Posiłek podawany jest przez wychowawcę świetlicy/ wyznaczonego nauczyciela.
5. Po wyjściu ze stołówki, nauczyciel prowadzi dzieci do łazienki w celu dokonania przez nie czynności higienicznych zgodnie z instrukcją mycia i dezynfekcji rąk. Po spożytym posiłku dzieci myją ręce i twarz w łazience i wycierają dokładnie w ręczniki jednorazowe.

6. Pracownik obsługi myje i dezynfekuje miejsca spożywania posiłków przez dzieci zgodnie z instrukcją w procedurze.

Harmonogram wydawania obiadów

Grupa	Godzina
I	11.30 – 11.45
II	12.30 – 12.45
III	13.30 – 13.45

PROCEDURA DEZYNFEKCJI ZABAWEK I POMOCY DYDAKTYCZNYCH

1. Dezynfekcja pomocy dydaktycznych i sprzętu stanowi podstawową formę zapobiegania przeciwdziałania oraz zwalczania COVID-19. Dezynfekcja polega na podjęciu czynności mających na celu niszczenie form mikroorganizmów oraz form przetrwalnikowych.
2. W czasie epidemii pomoce dydaktyczne oraz sprzęty są dezynfekowane po użyciu – w miarę możliwości i po każdym dniu.
3. W czasie epidemii COVID-19 wszystkie materiały dydaktyczne oraz sprzęty, które służą do użytku przez uczniów lub nauczycieli, a których nie da się skutecznie wyczyścić lub zdezynfekować zostają usunięte z sal przez personel sprzątający we współpracy z nauczycielami i zabezpieczone w miejscu wyznaczonym.
4. Wszystkie pomoce dydaktyczne dopuszczone do użytku uczniów należy zdezynfekować – zarejestrowanym środkiem nietoksycznym bezpiecznym dla uczniów będącym na wyposażeniu szkoły, zgodnie z zaleceniami producenta widniejącymi na etykiecie produktu.
5. Osoby czyszczące, dezynfekujące pomoce dydaktyczne oraz sprzęt zobowiązane są używać rękawiczek ochronnych, tylko środków zakupionych do tego celu przez szkołę i myć ręce po wykonanej czynności mycia, czyszczenia czy dezynfekcji.

**PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI DLA OSÓB STOSUJĄCYCH
ŚRODKI ZAPOBIEGAWCZE W MIEJSCU PRACY W CELU MINIMALIZACJI
RYZYKA ZARAŻENIA I ROZPRZESTRZENIANIA SIĘ KORONAWIRUSA**

Zgodnie z Wytycznymi Ministra Klimatu i Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie postępowania z odpadami wytwarzanymi w czasie występowania zakażeń koronawirusem SARS-CoV-2 i zachorowań na wywoływaną przez niego chorobę COVID-19 (w czasie trwania pandemii/epidemii):

1. Odpady powinny być segregowane i wrzucane do właściwych pojemników (papier, szkło, metale i tworzywa sztuczne, bioodpady, odpady zmieszane).
2. Maseczki, rękawiczki i inne środki ochronne stosowane przez osoby zdrowe powinny być uprzednio zebrane workach, które po zawiązaniu wrzucane są do pojemnika/worka na odpady zmieszane.

1. Wszystkie zasady zapewnienia bezpieczeństwa w szkole przedstawione w niniejszych procedurach obowiązują każdego ucznia oraz pracownika, a także osoby wykonującej prace na rzecz szkoły, niezależnie od formy zajęć, w których uczestniczy lub zadań, które wykonuje.

2. Procedury bezpieczeństwa obowiązują w szkole od dnia 1 września 2020 r. do czasu ich odwołania.

ZAŁĄCZNIKI

.....
Miejscowość, data

.....
.....
Imię i nazwisko
rodziców/opiekunów prawnych

Sz. P.

Teresa Oleszko

Dyrektor Zespołu Szkolno-
Przedszkolnego nr 2
w Piekarach Śląskich

Na podstawie art. 9 ust. 2 lit. a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. UE. L. Nr 119, s. 1) **wyrażam zgodę na wykonywanie pomiarów temperatury ciała mojego dziecka** *(imię i nazwisko)* **w przypadkach, gdy w czasie pobytu lub zajęć organizowanych przez szkołę zaistnieje taka konieczność z powodu zaobserwowania u mojego dziecka niepokojących objawów chorobowych.**

.....
Podpis rodziców/opiekunów prawnych

Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć maseczkę

1

Przed nałożeniem maski **umyj ręce mydłem i wodą** lub **plynem do dezynfekcji na bazie alkoholu**

2

Zakryj usta i nos maską i upewnij się, że między twarzą a maską **nie ma żadnych przerw**

3

Unikaj dotykania maski podczas jej używania; jeśli to zrobisz, umyj ręce mydłem i wodą lub plynem do dezynfekcji na bazie alkoholu

4

Wymień maskę na nową, gdy tylko będzie wilgotna, nie używaj ponownie masek jednorazowych

5

Aby zdjąć maskę - chwyć ją od tyłu za wiązanie (nie dotykaj przodu maski!)

6

Wyrzuć maseczkę do zamykanego pojemnika; umyj ręce mydłem i wodą lub plynem do dezynfekcji na bazie alkoholu

Nie wrzucaj maseczki do toalety!

Ministerstwo Zdrowia

Jak skutecznie myć ręce?

1 Zwilż ręce ciepłą wodą. Natóż mydło w płynie w zagłębienie dłoni.

2 Namydl obydwie wewnętrzne powierzchnie dłoni.

3 Spleć palce i namydl je.

4 Namydl kciuk jednej dłoni drugą ręką i na przemian.

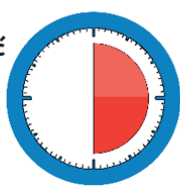
5 Namydl wierzch jednej dłoni wnętrzem drugiej dłoni i na przemian.

6 Namydl obydwa nadgarstki.

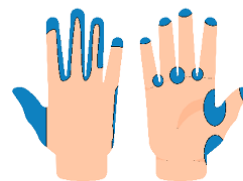

7 Splucz starannie dłonie, żeby usunąć mydło. Wysusz je starannie.

**Całkowity czas:
30 sekund**

Nie zapomnij umyć tych obszarów:

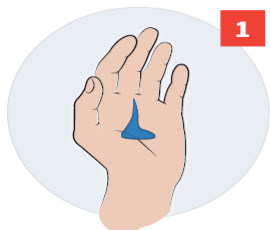
Ministerstwo Zdrowia

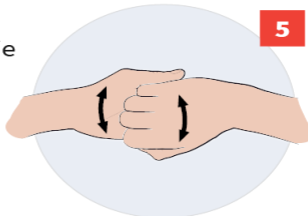
Jak skutecznie dezynfekować ręce?

**Użyj środka do dezynfekcji rąk,
który zawiera co najmniej 60% alkoholu.**

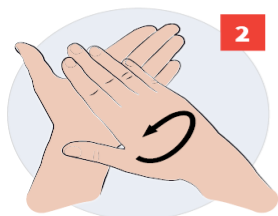
**Czas trwania:
do wyschnięcia
dłoni**

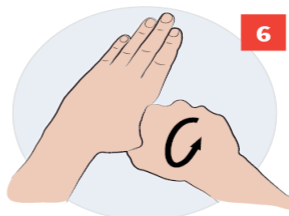
1 Nanieś taką ilość preparatu, aby dłonie były całkowicie zwilżone

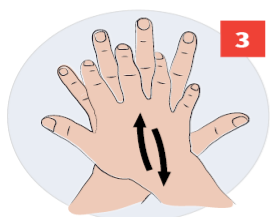
5 Pocieraj górną część palców prawej dłoni o wewnętrzną część lewej dłoni i odwrotnie

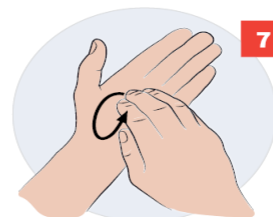
2 Pocieraj dłoń o dłoń rozprowadzając preparat na całą powierzchnię

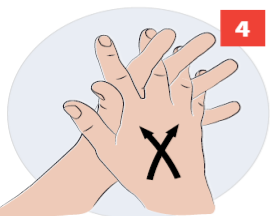
6 Ruchem obrotowym pocieraj kciuk lewej dłoni wewnętrzną częścią prawej dłoni i odwrotnie

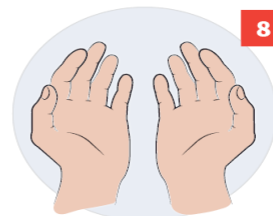
3 Pocieraj wewnętrzną częścią prawej dłoni o grzbietową część lewej dłoni i odwrotnie

7 Ruchem okrężnym opuszkami palców prawej dłoni pocieraj wewnętrzne zagłębienie lewej dłoni i odwrotnie

4 Spleć palce i pocieraj wewnętrznymi częściami dłoni

8 Po wyschnięciu ręce są zdezynfekowane

Główny Inspektorat
Sanitarny

Jak prawidłowo nałożyć i zdjąć rękawice

Przed nałożeniem na dłonie rękawic **dokładnie umyj ręce wodą z mydłem** przez minimum 20 sekund

ZAKŁADANIE:

1

Wyjmij rękawicę z opakowania

4

Drugą rękawicę wyjmij gołą dłonią

2

Uchwyć ją w miejscu, w którym powinien znajdować się nadgarstek i płynnym ruchem wsuń ją na dłoń

3

Nałóż pierwszą rękawicę

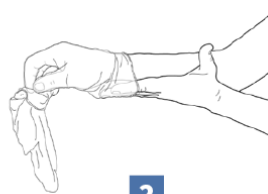
5

Odwin zewnętrzną powierzchnię nakładanej rękawicy zgiętymi palcami dłoni w rękawicy i nałóż na drugą rękę

1

Złap palcami jedną rękawicę na wysokości nadgarstka i ściągnij ją wywracając rękawicę wewnętrzną stroną na wierzch

2

Trzymaj zdjętą rękawicę w ręce w rękawiczce i ruchem ślizgowym włóż palce gołej ręki między rękawicę a nadgarstek. Zdejmij drugą rękawicę zdejmując ją wzdłuż dłoni, a następnie naciągnij na trzymaną w palcach rękawicę

3

Wrzuć zdjętą rękawicę do kosza

ZDJEMOWANIE:

Nie wrzucaj rękawiczek do toalety!

Nie dotykaj twarzy w rękawiczkach!